

ม.มหิดล เผยความลับ "เห็บ" ช่วยยับยั้งโรคอุบัติใหม่

ไซเชิลนิวส์

BACK
done

🕒 24 ม.ค. 2566

👁️ 140 views

ขนาดตัวอักษร

"เห็บ" เป็นสัตว์ที่อาศัยสิ่งมีชีวิตอื่นเป็นแหล่งอาหาร โดยดูดกินเลือด และก่อโรคได้ทั้งในสัตว์และคน ตลอดจนมาพร้อมกับความสามารถในการขยายพันธุ์ที่อาจซ่อนไว้ซึ่ง "ความลับทางธรรมชาติ" ที่รอคอยการค้นพบในด้านการเยียวยา

รองศาสตราจารย์ ดร.อรุณี อหันตริก อาจารย์ประจำภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ถือเป็นหนึ่งในนักวิจัยผู้บุกเบิกของประเทศไทยในการศึกษาวิจัยเห็บมานานกว่าทศวรรษ

"เห็บตัวเมียหนึ่งตัวสามารถออกลูกได้ถึงหลักพัน โดยแต่ละตัวมีวงจรชีวิตที่ยาวนาน เนื่องจากเป็นปรสิตที่ทนต่อสภาพกันดาร มีชีวิตหล่อเลี้ยงด้วยเลือดสัตว์ที่อาศัยในทุกระยะของวงจรชีวิต จากไข่ ฟักเป็นตัวอ่อน สู่ตัวกลางวัย และตัวเต็มวัยโดยทั้งวงจรชีวิตอาจใช้เวลาจนมากถึง 5 ปี" รองศาสตราจารย์ ดร.อรุณี อหันตริก กล่าว

บ่อยครั้งเมื่อกลับจากการเดินป่า หลายคนมักมีอาการไข้ และผื่นแดงตามตัว หากนำเลือดไปตรวจส่วนใหญ่มักพบเชื้อแบคทีเรียกลุ่ม *Rickettsia* ซึ่งมีเห็บเป็นพาหะก่อโรค

นอกจากนี้ที่ผ่านมายังพบ "ไข้คว" (Q Fever) โดยมีสาเหตุจากเชื้อแบคทีเรีย *Coxiella burnetii* ซึ่งมีเห็บเป็นพาหะก่อโรคเช่นกัน หากเกิดในปศุสัตว์ อาจส่งผลให้สัตว์ที่กำลังตั้งท้องตกหล่นเสียชีวิตได้ยกครอก และอาจส่งผลกระทบต่อระบบทางเดินหายใจและการทำงานของหัวใจในคนที่ติดเชื้อมากเกินไป

การค้นพบครั้งแรกโดย รองศาสตราจารย์ ดร.อรุณี อหันตริก ด้วยวิธี PCR (Polymerase Chain Reaction) หรือการวิจัยสารพันธุกรรมในหลอดทดลองเพื่อดูการทำปฏิกิริยา และศึกษาลำดับเบส ได้นำไปสู่การค้นพบเชื้อแบคทีเรีย *Coxiella Francisella* ที่เป็นเพียง "แบคทีเรียร่วมอาศัย" อยู่ในเห็บ โดยอยู่ระหว่างการศึกษาบทบาทซึ่งอาจต่อยอดสู่การวิจัยเพื่อการยับยั้งและเยียวยาโรคอุบัติซ้ำ และโรคอุบัติใหม่ในสัตว์ และมนุษย์ได้ต่อไปในอนาคต

ในระยะ 2 - 3 ปีที่ผ่านมา รองศาสตราจารย์ ดร.อรุณี อหันตริก มีผลงานวิจัยเกี่ยวกับชีววิทยาของเห็บ (Tick biology) ที่ได้รับการตีพิมพ์ 3rd party ad content ขึ้นมาถึงประมาณ 10 เรื่อง ซึ่งส่วนใหญ่ได้เป็นชื่อแรก หรือผู้ประพันธ์บรรณกิจ (corresponding author) ของผลงาน (Q1) และยังคงมุ่งมั่นศึกษาวิจัยเพื่อการติดเชื้อมากมาย ที่มาจากเห็บ ซึ่งครอบคลุมแบคทีเรีย ไวรัส และโปรโตซัว ฯลฯ เพื่อทำหน้าที่ "ปัญญาของแผ่นดิน" ตามปณิธานของ มหาวิทยาลัยมหิดล สู่หนทางรอดของมวลมนุษยชาติต่อไป